1 nunc dni dni Marie [illegible] eiusdem anno Millesimo Trecentesimo Tricesimo secundo indictione Quintadecima die vndecimo mensis Januarij pontificatus Sanctissimi patris et dni dni Johannis diuina prouidentia pape xxij anno Decimosexto. In presencia
2 [illegible] presbiteri et dni dni Bertrandi de [illegible] Ostien et Velletren sedis Apostolice Legati personaliter constituti nobilis vir dns Opizo quondam dni Hebrandini marchio Estensis et comes
3 Rodigij et dni Hebrandini marchionis Estensis ad infrascripta omnia et singula specialiter et generaliter constitutus et Instrumenti cuius tenorationis scripto manu Petri quondam Johannis de Telis Imperiali auctoritate notarii ut dicitur Anno Nativitatis dni Millesimo Trecentesimo Tricesimo secundo Indictione
4 Quintadecima die vndecimo mensis Januarij in Ciuitate Ferrarie in Camera dicti dni Raynaldi obscuro a me Notario subscripto viso et lecto et coram ipso patre et dno suo ypolito et patrino nobis quo supra personaliter se presentans visis et diligenter inspectis
5 ac cognitis quibusdam licteris apostolicis quarum tenor talis est. Johannes episcopus seruus seruorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dudum ad audientiam nostram infesto rumore plato quod nobiles viri Raynaldus et Opizo quondam Hebrandini marchionis Estensis filij
6 in illam prosecuti temeritatis audaciam prorupisse quod Ciuitatem Ferrarien et districtum et uniuersum comitatum Ferrarien cum mero et mixto imperio ad ius et proprietatem beati Petri et sacrosancte Romane ecclesie pleno iure spectantes cum eisdem Ciuitate populus etiam Romanus ecclesie
7 rebellasset intrare et occupare presumpserint et etiam ipsam ecclesiam ausu nimis temerario tenere impudenter sibi quoque et rebellibus Ciuitatis et districtus eiusdem in dei offensam suam animarum periculum et enorme preiudicium sancte ecclesie antedicte quod hijs nequaquam
8 contenti sed excessibus cumulantes excessibus tam ecclesiis quam monasteriis et locis religiosis aliis nonnullis et diuersis sancte ecclesie antedicte in personis et rebus molestias graues inferrent et diuersas irrogabant iniurias et etiam inferebant. Nos nolentes talia sub dissimulatione transire
9 tam per nos quam per venerabilem fratrem nostrum Bertrandum tunc Ostien nunc de Sti Angeli tit. [illegible] presbiterum cardinalem Legatum et nonnullos alios viros et eidem Legato in hac commissarios et specialiter delegatos aduersus eosdem nobiles ipsorumque complices et fautores
10 et eis in hijs quolibet adherentes nonnullos processus fecimus excessus in personas et interdicti in terras eorum ac Ciuitatem et districtum predictos et alias diuersas spirituales et temporales penas et sententias promulgantes. Et insuper bone memorie Guido tunc Ferrarien archiepiscopo
11 nostro et dilecto filio Inquisitori heretice prauitatis in prouincia Lombardie super hac directam interdum cum dco Inquisitore interdum solus prout ex forma dicte littere et ex commissione sibi super hoc facta per dictum Inquisitorem coperiebat
12 (2) prodens asserens dictos nobiles clare et manifeste fore quictos de crimine heretice prauitatis cum dicerentur et publicarentur plurimi et sacrum in publicum quod deus michi faciat in terra facere nec se de factis horum nec de mundo hui[illegible] intromiserit.
13 Item quod ecclesia Romana est nichil et quedam barattaria nec vera ecclesia est censenda. Item quod non sit peccatum spoliare ecclesias dei et ministros eius plura etiam alia dicerent errones et abhominabilia contra fidem que pluri nobiles negare ac audaci quodam ostinatione in negationibus persistere presumpserunt ac esse otiosum affirmare quas responsiones et negationes emendare in termino prefixo penitus contempserunt non curarunt diffinitiue sententiauit eosdem nobiles in suis negationibus pertinaciter persistere et tanquam hereticos
14 iudicauit penas eisdem imponendo varias ipsa declarando alias incurrisse prout in processibus super premissis per predictos dnm et Inquisitorem interdum simul interdum separatim ut premittit habitos plenius constat quorum quidem processuum prefatus
15 extensum seriem de verbo ad verbum presentibus non duximus inserendum licet nichilominus haberi pro[illegible] ac si de verbo ad verbum constaret et plene et totaliter in eisdem. Cum autem illi qui omnes vult homines saluos fieri et ad agnitionem veritatis venire neminem
16 voluerit sibique posse cor eius tangere placuit ac oculos eius quos culpa claudebat aperire ad cor ipsum nobiles redeuntes sua enormes ac detestabiles attendentes excessus nephandos et periculosa varia in que inciderant per illos corde contrito et humiliato spiritu
17 fecit sanctorum offerebant Eustannum de Bungatis legum doctorem et Albertinum abbatis filium quondam Jacobum [illegible] eius patres et nuncios ad eius infrascripta plenum et sufficiens ab eis mandatum habentes prout in licteris sup hoc confectis et eorum sigillo munitis quas
18 penes nos recepimus plenius constat plenius ad nostram presentia personaliter destinarunt qui quidem patres et nuncij eorum nec et nuncios filios quarentes habentes et gestantes circa collum funes in signum ingentis afflictionis de hijs que commisserat et dolorose in cinere et cilicio
19 nostro archiepiscopi et dni et alios prelatos tunc in Curia Romana morantium ac officialium nostri et sedis eidem copiosa multitudine presentia obstupuit dicti nobilium nomine recognouerunt et confessi fuerunt expresse patrie nomine et ut nuncij eorundem ad predicta
20 Ciuitatem et districtus cum omnibus iuribus et pertinentijs eorundem ad plenum ius et proprietatem beati Petri et eidem Romane ecclesie pertinebat et pertinere debent de cetero ad plenum et merum et mixtum imperium Romane ecclesie memorate
21 eidem nobiles in manibus potestatis et dni ac mero et mixto imperio Ciuitatis predicte et districtus eiusdem seu in aliquibus eorundem aliquo ius aliquod non habuerunt nec habebant fatuus et reputatis spiritus nobilibus omnibus et singulis dominis possessionibus et rebus ac iuribus que de
22 iure pertinet ad eosdem in Ciuitate ipsa districtu et distrectibus ita tam quod restituto sibi facto dictis nobilibus referri nec deberet nec posset ad ius aut iurisdictionem aut dominium Ciuitatis Comitatus et districtus predicti insolidum aut pro parte aut ad aliquid eorundem ac insuper
23 Ciuitatem et districtum predictos cum omnimoda potestate dnio mero et mixto imperio et quocunque regimine eorundem quatenus de facto illa aut eorum aliqua fuerunt aut esse potuerunt quolibet apud nobiles memoratos in nostris manibus patres predicti eorumque libere resignarunt.
24 ac clauem Ciuitatis predicte nobis ibidem essentialiter et manualiter assignauit proponentes in sup dicti nobilium nomine patres predicti quod dicti nobiles originem traxerunt ex parentibus catholicis et ecclesie Romane fidelibus et deuotis qui eidem ecclesie
25 opera sua consulere et rebelles adhesserunt et assistere spretis rerum dispendijs nec uitatis periculis operum cuiuslibet odhuc et quod sequentia subiungentes dicto quidem Estensi marchioni et genitori eorundem sicut ipsi fuerunt et asserierunt patres predicti cum toto suo
26 exercitu cum quodam dilectorum de ordine [illegible] tunc apostolice sedis Legato ad captionem et recuperationem Ciuitatis predicte quod Romane ecclesie fuerat que tunc per Salinguerram vicarium quondam Frederici olim Romanorum Imperatoris detinebat indebite occupata quod idem dicto
27 cum toto predicto exercitu etiam fuerunt ad capiendum Cuglinum de Romanis Petrellum ecclesie memorate Raynaldus quod marchio Estensis cum similiter processisset pro deuotione eiusdem ecclesie ab eodem Federico captus extiterat et in Apulie partibus in eius carceribus intemptus multa
28 quoque et alia eorum maiores fecerat in subsidium defensionem et exaltationem eiusdem ecclesie que longum esset per singula enarrare dixerunt insuper patres predicti quod maiores ipsorum nobilium affinitates et parentelas et ligas cum fidelibus ecclesie ac deuotis sedi obseruerunt
29 et habere et uiue sedi in curiarum earundem et hospitalia obstruendo eiusdem de bonis dominis propriis et alias pijs operibus operare. Subiungentes quod dicti nobiles maiorum suorum uestigia imitantes fidem tenet et tenuerunt hactenus et intendit tenere inconcusse in futurum
30 quam tenet sancta Romana ecclesia et sedes docet. Credit quod et credidit et intendit credere firmiter in futurum quod deus creator est et dominus celi et terre et omnium que in eis sunt qui omnia bene fecit et sine eo factum est nichil et quod in mundo nisi ipso volente uel
31 permittente fit nichil. Item quod Romana ecclesia illa cui nos presidere fatemur est sancta catholica et apostolica ecclesia in qua ipsi credit et que ipsa credit et docet credidit et ea fuisse et tenenda expresse ac omnium credere hereticum profitent. Hinc est quod ipsius Ciuitatis
32 fuit ecclesie suppositum interdicto licet nonnulli religiosi habitu se in eisdem partibus obtulerint celebrare hac tamen minime premisit nec pro occupatione Ciuitatis predicte omiserunt sauere et credere Inquisitoribus penitentiarijs hereticorum inde durante occupatione predicta Inquisitoribus
33 illarum partium diuos hereticos qui ad Ciuitatem illam confugerunt remiserunt. Item quod ecclesia tutum pro [illegible] dnm Ferrarien et [illegible] Inquisitorem hereticae prauitatis a nobis fuit deputatus cunuenit sicut ecclesie filij comm dco Inquisitore et Anselmo de Alexandria ordinis
34 predicatorum Collegato dicti dni nostri parere ac mandatis sue Romane ecclesie et dicti dni et sedis ipsius subrogatis ac Inquisitionis predicti nomine et officio inquisitionis eorum tenere et adimplere ad sacri dei euangelia iurauerunt. Item tenere et defendere sanam fidem catholicam et hereticos
35 persequi nec dare eis scienter auxilium consilium uel fauorem ac suis hijs suis quibus erunt interdicti Inquisitorem et diocesanos dicti supradicti respondendo quod in actis officij super hac plenius constat. Verum est tamen quod cum intrarent suis aliquis uerbis quod declinant
36 dicisse cum illi non consuluisset nec eorum mentem intrasset quod eorum memoria occurrebat se illa nequaquam dixisse nec ea credere nec unquam credidisse sed otiosum responderit cum aliud non posset saltus scientia respondere. Et quia memoria hominum labilem esse constat
37 aduertit ipse ipsos illa dimisisse aliquatenus proposse illa non ex proposito ac pensate nec ex certa scientia sed potius incaute calore iracundie aut per iocum aut ex animi leuitate non in detrimentum Romane ecclesie aut nostrum seu maiorum eiusdem sedis ac fuerit ab ipsis gestum et quod pluribus
38 necnon quod testes qui eos ea proposse dicere fuisse in ipsos et eo denotasse manifestius apparebit quod illa die in loco illo non fuerint in quo ea eos deponebat dicisse nec in alio unde illi die ad locum predictum uenisse poterant quod ebullierunt se ipsum pinnis et ad profundum se abiecti
39 cum infernum postulantes sed quod eum non fecerit admisit sed fuit eum ipsos per effectum dni fulminata sua indebite et iniuste. Quare nos patres predicti dicti nobilium nomine humiliter supplicant quod nos gesta progenitorum [illegible] nostrorum ac deuotionem quam ad
40 ecclesiam habuerunt merito et pietatis quam in ipsa se exposuerunt assidue dum uiuerunt ipsorum quoque intensum desiderium quod habuerunt et habet ad eandem ecclesiam deuotionem et gratiam redemptionis eiusdem uite exemplo maiorum suorum obsequendi humiliter et deuote dignaremur
41 nostram misericordiam super hijs interdictum a dicta Ciuitate et districtu amouendo misericorditer et ipsos ab excommunicationum sententijs una cum illis qui eis in premissis adhesserunt et qui pro adhesionem hac eisdem forsan incurrerunt absoluendo necnon et ipsos et eorum quemlibet
[illegible] restituendo in integrum ad statum dignitatem honorem et famam de predicte plenitudine nostre potestatis et cum [illegible] processibus et sententijs supradictis. Presertim cum nobiles predicti nunc offerant se [illegible]
[illegible] firmare et [illegible] omnem satisfactionem omnemque suscipiet sententiam et penam personalem et realem et [illegible]